

Vivir en Amor

www.vivirenamor.be

AP 63, 13001 Huehuetenango, Guatemala

474-8188021-94

NIEUWSBRIEF november, jaargang 2010

CASA MATERNA POJOM

1. Een promotor in de kijker... deze maand: Catarina

In de vorige nieuwsbrieven maakten jullie kennis met Carlos en Ana. In totaal hebben we 5 lokale promotoren of werknemers. Twee van de vijf waren tot sinds kort student in de básico (=middelbare school). Daarom leek het ons niet ongepast om deze keer één van onze jongere krachten aan het woord te laten. Want ook die hebben een stem, niet? In het volgende interview spreekt Catarina jullie toe!

Identiteitskaart:

Volledige naam: Catarina Oralia Gomez Tomas

Geboortedatum: 10/07/1990

Woonplaats: Pojom – Municipio San Mateo Ixtatan – Departamento Huehuetenango

Vriend van: *Bij het stellen van deze vraag volgt een brede glimlach. Het hebben van een vriend of vriendin is hier meestal niet zo publiek geweten. We zijn al een tijdje op zoek naar wie haar vriend zou kunnen zijn, maar vonden nog geen antwoord. De 650 ontvangers van deze nieuwsbrief informeren was geen goede reden om het openbaar te maken. Jammer!*

Promotor bij Vivir en Amor sinds: juli 2008

Catarina aan het werk tijdens de schoonmaakdag in de apotheek!

Catarina, hoe kwam jij bij “Vivir en Amor” terecht als promotor?

Nu meer dan twee jaar geleden was ik nog student in eerste básico. Hanne en Kurt, de toenmalige coördinatoren en oprichters van het project in Pojom, legden uit dat ze op zoek waren naar gezondheidspromotoren en dat ze hiervoor gedacht hadden aan twee studenten. Ze zeiden: “Als er een paar van jullie zin hebben om in een clínica als verpleger te werken, dan kun je misschien wel bij ons in de Casa Materna terecht.” Daarna volgde er een evaluatie examen en een interview. Ik werd geselecteerd en kon starten in de clinica. Samen met een ander meisje, María, maar zij is kort daarna gestopt. Zo is het dat ik nu samen met mijn mama (Isabela, een andere promotora) in de clínica van Vivir en Amor werk. Eerst hadden we schrik dat de mensen hiervoor jaloers zouden zijn want er zijn niet zoveel mogelijkheden om hier werk te vinden natuurlijk. Maar gelukkig is dat allemaal goed meegevallen en ik ben nog steeds blij dat ik hier in de clínica aan de slag kan.

Wat houdt je werk hier precies in?

Ik help bij de vertaling van het Q'anjob'al naar het Spaans. Ik vul de computer in, meet parameters op of help Carlos mee met het opmaken van de ministeriepapieren. Ik werk voorlopig nog niet veel, aangezien ik nog aan het studeren was in de middelbare school in Pojom. Ik volg de opleiding de maandagmorgen en daarnaast doe ik de dondervormiddag en de zaterdag om de twee weken de consultas.

Wat doe je het liefst?

Bezig zijn met de patiënten tijdens de consultas.

Ben je van plan om verder te studeren en welk pad zie je nog voor je in de toekomst?

Ik hoop dat er een dag komt dat ik meer kan werken in de clinica. Dat ik verder de carrera van enfermeria (verpleegkunde) zou kunnen volgen. Daarvoor hebben we nu de laatste maand hard gewerkt dus hopelijk komt er een positief resultaat uit de bus en kan ik beginnen studeren. Want enkel zo kan ik mijn toekomst verzekeren.

Hou je van je werk?

Ja, want ik kan hier werken in mijn dorp, het is in mijn eigen taal (Q'anjob'al). Daarnaast kan ik ook iets doen voor mijn gemeenschap.

Waar droom je nog van?

Deze vraag blijkt zeer moeilijk. We hebben al gemerkt dat het niet evident is voor mensen uit Pojom om een droom uit te spreken of om naar de toekomst uit te kijken. Zou het zware verleden, de decennialange verdrukking van de Maya's daar voor iets tussenzitten? Het antwoordt dat Catarina gaf was dan ook: 'SABER', en dit betekent zoveel als: 'Ik weet het niet.' of 'Weet ik veel.'

Catarina, dankjewel voor je tijd!

2. Vrijwilligers komen en gaan...

Afscheid van Katleen

Helaas... maandag 29 november namen Wouter, Sarah, Miet en de promotoren afscheid van Katleen! Katleen was maar liefst 1 jaar (!) onze schitterende medische verantwoordelijke hier in de Casa Materna.

Naast de dagelijkse consultas met gemiddeld een 25-tal patiënten, startte ze met de persoonlijke opleiding van Ana als vroedvrouw, leerde ze ook Sarah enkele kneepjes van het vroedvrouwvak aan, gaf ze met veel

Katleen, een medisch verantwoordelijke om u tegen te zeggen!

zwier vormingen aan de traditionele vroedvrouwen en stond ze – overdag of ‘snachts – altijd klaar om bevallingen van Pojomse vrouwen mee in goede banen te leiden! Wekelijks kregen onze promotoren les van Katalina en indien nodig, crosste ze mee naar het hospitaal in Huehue bij spoedgevallen. Tussendoor lukte het haar ook nog om al de medicijnen in de apotheek te tellen of om de kamer van de vrijwilligers onder handen te nemen! Jullie merken het, Katalina verzette hier bergen werk en stond stevig haar vrouwtje!

Wist je dat Katleen...

- ... zomaar eventjes 9 medische vrijwilligers zag komen en gaan in Pojom, die ze eerst telkens moest opleiden en

inwerken zodat ze het hele reilen en zeilen van de clinica kenden?

- ... onze beste bakkerin was? De lekkerste, mooiste, knapperigste broden... 1 adres!
- ... met man en macht geprobeerd heeft de vogels van Wouter te vangen toen die -letterlijk- gaan vliegen waren! Tot groot jolijt van de Pojomeros!
- ... de koningin van de postpakketjes was? Katleen schreef zelf de meeste brieven van alle vrijwilligers ooit, maar kreeg ook meest lekkers terug!
- ... tot hilariteit van iedereen, heel vaak honger had?
- ... al sedert het begin de grote steun en toeverlaat was van Wouter en Miet en zij een heel jaar samen in de clínica geleefd hebben?
- ... een naamgenootje mee ter wereld gebracht heeft? Jaja, in Pojom zal een kleine Katalina rondhuppelen!
- ... briefjes-aan-huis krijgt van Angéline van de groentewinkel om te melden dat er weer verse groenten te krijgen zijn? Deze eer valt geen enkele andere vrijwilliger te beurt...
- ... Katleen hier erg gemist zal worden? Niet alleen door de vrijwilligers, maar zeker ook door de promotoren, de vroedvrouwen en een heleboel patiënten!

Katleen, MIL GRACIAS voor je onvermoeibare inzet! We houden je zeker op de hoogte van onze verdere avonturen hier en we wensen je heel veel succes in België!

Welkom Caroline!

Afscheid nemen is nooit fijn, maar tegelijk was er ook de komst van een gloednieuwe vrijwilligster: Caroline! Caroline nam de uitdaging aan om hier 1 jaar lang onze medische verantwoordelijke te zijn, samen met Sarah. Sarah en Caroline staan in voor het hele medische luik van Vivir en Amor Pojom. Zij worden dagelijks bijgestaan door onze vijf promotoren en zullen in de loop van het jaar enkele maanden versterking krijgen van andere medische vrijwilligers! We hopen alvast dat zij hier een zeer boeiende tijd beleven!

3. Het dagelijkse werk in de “Casa Materna” Pojom

Onze 'Casa Materna' met vooraan enkele wachtende patiënten...

De clínica in Pojom. Daar valt meestal een heel boek (met uitbreidingen) over te schrijven. Maar Miet, de beheerster van deze nieuwsbrief, houdt te angstvallig het aantal pagina's in de gaten. Bij deze moeten we ons noodgedwongen beperken tot een aantal luttele alinea's die slechts een vaag beeld schetsen van het vele werk die onze twee medisch verantwoordelijken en de 5 lokale promotoren hier bijna dagelijks verzetten. In de laatste maanden kregen ze het volgende voorgeschoteld op een bedje van Pojomse bonen en tortillas:

In oktober trokken we naar de Jornada Medica in Huehuetenango. In de militaire zone van Huehuetenango komen Amerikaanse dokters tweemaal per jaar een week gratis opereren. Voor Vivir en Amor dus een uitgelezen kans om enkele patiënten door te verwijzen. Ook de tweewekelijkse opleidingen van de traditionele vroedvrouwen in de regio gingen opnieuw door en werden zoals steeds vol enthousiasme onthaald!

Maandelijks is er ook de consulta externa (met alle nodige onderzoeksmateriaal en medicijnen gaan we consultas doen in Yalambolop, een naburig maar afgelegen dorp).

Onze promotoren en wijzelf hadden in de afgelopen maanden blijkbaar ook energie teveel dus gooiden we er begin november nog een “grote-clinica-verwijder-de-spinnen-en-het-stof kuisdag” tussen. Letterlijk alles werd enthousiast onder handen genomen, de clínica blonk als nooit tevoren.

Na hard zwoegen op de 'grote schoonmaak' hoort een gezellig koffiekraansje in den hof!

Kleurrijke Pojomse vroedvrouwen tijdens de opleiding!

Het bovenstaande klinkt al aardig, maar dan is er natuurlijk ook nog dit:

-Spoedgevallen: Simon Baltazar moest naar Quetzaltenango (7uur rijden van Pojom) omdat hij een vermoedelijke herval had van tuberculosis. Na twee weken in het ziekenhuis bleek dat niet tuberculosis, maar zijn diabetes aan de oorzaak lag. Helaas heeft Simon insulinebehandelingen nodig, die we hier onmogelijk kunnen geven in onze clinica.

Maria werd als enige overlevende van een heel groot auto ongeluk naar Huehue gebracht. Hierover zullen jullie meer lezen in de nieuwsbrief van Yalanhuitz die iets later volgt. Tijdens de bevalling van Ana liep het fout. Om 23u30 's nachts vertrokken we in allerijl naar het ziekenhuis. Jammergenoeg kwam alle hulp voor de baby te laat.

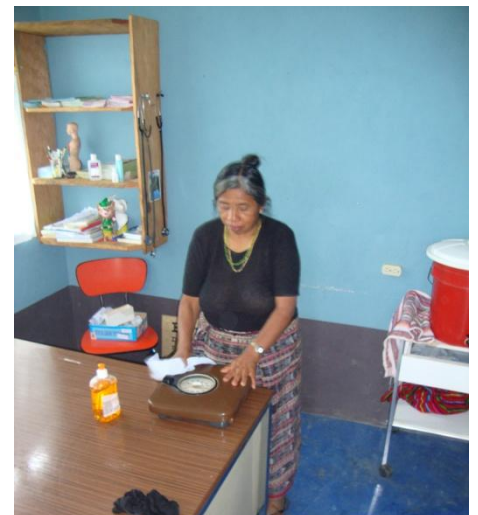
- Ook bevallingen zijn de laatste dagen geen uitzondering! Een keer moesten onze medische vrijwilligers er zelfs twee doen in één nacht tijd (met als pauze tussendoor het reinigen en ontsmetten van alle belangrijkste instrumenten!), een vrouw moest ook gehecht worden na de geboorte van haar kind, maar verder verliepen een 4-tal bevallingen helemaal normaal en zonder problemen, want hier in Pojom geen sinecure is zonder al het materiaal dat in België altijd voorhanden is!

- Tijdens de dagelijkse consultas hebben we tussen de 25 en 35 patiënten per dag of ongeveer 100 patiënten per week. Dat kan al tellen hé?

U merkt het, het is wat kouder geworden in Pojom maar we hebben geluk, we kunnen ons zonder centrale verwarming nog steeds goed verwarmen!

El carro oftewel de auto ...

We hadden al een tijdje problemen met onze rode Ford Ranger. De zoektocht naar een nieuwe, betere aangepaste auto voor onze wegen was al een tijdje aan de gang. Maar een overvolle TO DO – lijst zorgde ervoor dat we slechts nu werk konden maken van deze nieuwe aankoop.

Isabela met de stofdoek aan de slag!

De wegen zijn hier slecht, de rijtijden lang. Dus een slechte auto konden we ons niet langer veroorloven. Al sinds we hier aankwamen liet onze geliefde Ford het af en toe een beetje afweten dus het was tijd voor een nieuwe (lees: tweedehandse) auto. Met de goedkeuring van de Belgische groep vertok Wouter vol goede moed naar Huehue.

De morgen van het vertrek startte de rode Ford niet, maar met enkele Pojomse duwen begon de motor toch te draaien. Eenmaal aangekomen in Huehue kon ik rekenen op de hulp van Jorge Castillo, al sinds jaar en dag een vriend van het project Vivir en Amor en toevallig ook autoliefhebber. Hij zou mijn gids worden door het kluwen van autoverkopers die je in Huehuetenango (de dichtstbijzijnde stad) terugvindt.

Om het goedkoop te houden moest het sowieso een tweedehandsauto worden. Andere voorwaarden waren: hoog van de grond (anders haperen we constant aan de rotsen), robuust (weinig elektronica), Toyota (dan kan bijna iedereen hem hier herstellen en de vervangstukken zijn goedkoper), goede vering, 4X4 (anders strand je op 6 uur van Pojom), vierdeurs, diesel (=goedkoper) en dan natuurlijk nog heel praktisch.

Na enkele dagen zoeken, bleek dat er niet zoveel mogelijkheden waren. En het werd al snel duidelijk dat het een Toyota Hilux, bouwjaar 1998 zou worden. De auto bleek tot nu toe een goede keuze te zijn. Voor de kenners van Pojom en omstreken: ondertussen kunnen we met elk spoedgeval de berg via Ixquisis nemen. Dit wil zeggen dat de rit van 7 uur verkort wordt naar 5 uur. Dit is zowel voor de patiënten als voor de chauffeurs (Wouter of promotor Carlos) een verbetering!

De donkergroene auto links is de nieuwe aanwinst. De auto rechts staat in de verkoop!

Een praktische auto krijgt in Pojom de volgende invulling:

- moet patiënten vervoeren (als het gaat achteraan in de cabina, anders buiten in de bak, bijvoorbeeld met zwangere vrouwen)
- moet carga (last) kunnen vervoeren
- moet serieus wat kracht hebben om veilig te kunnen dalen en stijgen
- er moeten tot 16 vroedvrouwen in kunnen voor de opleiding die we tweewekelijks geven
- er worden consultas meegedaan in afgelegen dorpen (lees: nog slechtere wegen)
- ...

ESCUELA POJOM

1. Diploma uitreiking

Dit jaar studeerden voor de allereerste keer ooit leerlingen af die hun volledige middelbaar onderwijs (drie jaar) in de básico van Pojom afgewerkt hebben. Zonder meer een klein historisch momentje voor Pojom dat zeker en vast gevierd moest worden en dat leggen we jullie graag even uit...

Tot vier jaar geleden moesten leerlingen die middelbaar onderwijs wilden volgen, naar Barillas, een stad op vier uur rijden van Pojom. De ouders moesten er niet alleen het inschrijvingsgeld en de boeken betalen, maar ook een 'kot' waar de studenten konden wonen tijdens hun opleiding. De studenten konden ook slechts heel af en toe weer naar Pojom op bezoek komen, omdat een viaje (een rit) van Pojom naar Barrillas niet goedkoop is.

Vele ouders konden deze bedragen niet betalen... het gevolg was dus natuurlijk dat slechts heel weinig leerlingen uit Pojom nog school liepen na hun lager onderwijs. In plaats daarvan, hielpen ze van jongsaf aan hun ouders op het land, of trokken ze naar Playa del Carmen in Mexico of naar de VS om daar illegaal te werken en wat meer geld te verdienen. Hoewel dit nog steeds realiteit is, bracht de básico in Pojom toch enkele opmerkelijke veranderingen teweeg...

Een groepswerk in tweede básico kan soms wat chaotischer zijn, maar daarom niet minder boeiend!

De directeur, het comité van de school en de hele gemeenschap hebben een harde strijd geleverd om de básico hier ten volle te kunnen ontwikkelen en voeren deze strijd nog steeds:

- **De school moest erkend worden door de overheid, want anders zouden de studies geen enkele betekenis hebben!**
 - ⇒ In Guatemala, een land gekenmerkt door discriminatie van de indígena bevolking, dus geen sinecure voor mensen uit Pojom om zich aan deze bureaucratische rompslomp te wagen!
- **Er moeten leraars gezocht worden die hier les willen komen geven.**
 - ⇒ Een aartsmoeilijke taak, want Pojom zelf telt weinig afgestudeerde leerkrachten die in de básico les kunnen geven en leerkrachten uit andere steden of dorpen willen slechts zelden in Pojom komen werken, omdat Pojom zo ver afgelegen ligt (en er bijvoorbeeld nog altijd geen elektriciteit is).
- **Het inschrijvingsgeld moet zo laag mogelijk gehouden worden.**
 - ⇒ Elk jaar opnieuw is dat een hele moeilijke kwestie, want met het inschrijvingsgeld van de leerlingen moeten onder andere de lonen van de leerkrachten betaald worden. Er moet dus een middenweg gezocht worden tussen lage schoolkosten voor leerlingen – anders worden nog steeds te veel jongeren uitgesloten van onderwijs – en een goed loon voor de leerkrachten.
- **Ouders moeten gemotiveerd en overtuigd worden om hun kinderen naar school te (blijven) sturen.**
 - ⇒ Kinderen zijn vaak een belangrijke extra arbeidskracht. Vaak zien ouders de noodzaak of het belang van onderwijs niet in, waardoor ze ervoor kiezen hun kinderen niet naar school te sturen.
- **Er moeten voldoende leerlingen aangetrokken worden die kunnen en willen studeren**
 - ⇒ Zoals hierboven vermeld blijven de maandelijkse kosten voor vele families een groot probleem.

Directeur Miguel aan het werk in zijn bureau!

Het vergde zeer veel moed en volharding van vooral directeur Miguel, om niet op te geven bij de eerste tegenslag en om er te blijven voor vechten!

Maar nu was het dus zover: de eerste lichter student heeft zijn diploma middelbaar onderwijs behaald hier in Pojom. En dat ging natuurlijk gepaard met een groot feest. De zondagavond startte het met een “noche cultural”, een vrij podium voor alle leerlingen van de básico. De maandagmorgen was het eigenlijke, officiële feest: de clausura of de diploma uitreiking! De “alcalde municipal” (de burgemeester van de hele streek) werd uitgenodigd, de

alcalde van Pojom, het comité, de ouders... iedereen was aanwezig! De studenten, voor de gelegenheid in een prachtig kostuum of gloednieuwe corté (rok), zaten fier vooraan met glunderende gezichten.

Baltazar ontvangt zijn diploma van 'Don Wouter'. Hier zien jullie de 'mesa de la presidencia' of de bank met de vertegenwoordigers, die de diploma's uitreiken met een bijhorend woordje...

Catarina richt zich tot alle vrouwen: "Vrouwen hebben gelijke rechten op onderwijs, meisjes mogen ook naar school gaan!"

Na de inleidende woordjes, was het de beurt aan de studenten zelf om hun dorp toe te spreken. En dat deze laatstejaars met een kritische, scherpe blik naar hun dorp kijken, werd al snel heel duidelijk! Oproepen als "Ouders, stuur alstublieft jullie zonen en dochters naar school" of "we moeten ons dorp, onze natuur beschermen" klonken luid door de micro's! Ook de vrouwen lieten zich goed gelden: "Vrouwen hebben gelijke rechten als mannen om te studeren" en gericht aan alle ouders: "ook voor meisjes is het belangrijk school te lopen". Mooie, af en toe gedurfde woorden, die ons als muziek in de oren klonken! Onze studenten hebben dat uitstekend gedaan, wij geloven dat ze klaar zijn voor een nieuwe uitdaging: verder studeren!

De afgestudeerde derde básicos, maestros Mateo en Felipe en directeur Miguel poseren fier voor de groepsfoto, hun diploma goed in zicht!

2. Discriminatie van de indígena bevolking...

Harde woorden, helaas ook nog steeds de harde werkelijkheid: indígenas in Guatemala worden tot op de dag van vandaag gediscrimineerd. Dat merken we af en toe in het nationale ziekenhuis van Huehuetenango (patiënten die wel heel snel afgewimpeld worden door de dokters, onvoldoende informatie krijgen of met een scheve blik bekeken worden. Onder andere daardoor is het soms heel moeilijk om Pojomse patiënten te overtuigen om naar het ziekenhuis te gaan!) Tijdens onze zoektocht naar mogelijkheden voor de laatstejaars om verder te studeren, merkten we ook heel wat 'verdoken' discriminatie op.

We beschreven het al eerder in deze nieuwsbrief, dit jaar is het de allereerste keer dat studenten in Pojom hun middelbaar afmaken. Dus ook de allereerste keer dat er de mogelijkheid is voor leerlingen om verder te studeren. Alleen wisten de meeste ouders niet welke richtingen er bestaan en wat hun kinderen zo eigenlijk allemaal kunnen verder studeren, velen hoorden waarschijnlijk nooit eerder dat je privéscholen in de steden niet altijd kunt vertrouwen omdat de diploma's die zij uitreiken niet erkend worden door de regering, bijna niemand was op de hoogte van het feit dat je met een heleboel papieren in orde moet zijn vooraleer je ingeschreven raakt op de hogeschool... Dit is natuurlijk niet de schuld van de Pojomeros zelf, maar van het feit dat informatie zeer moeilijk tot hier reikt.

In Pojom is er geen elektriciteit, de radio op batterijen werkt als de verbinding het doet, televisies zijn zeldzaam en de post of de krant bereiken Pojom al helemaal niet... Daarbij komt ook dat de wegen van en naar het dorp barslecht zijn en Pojom langs 1 kant omsloten is door een berg waarvan de weg eerder op een hoop rotsblokken lijkt... Het gevolg hiervan is natuurlijk dat heel weinig informatie Pojom bereikt, er zijn gewoonweg geen mogelijkheden om de informatie tot hier te krijgen.

Zicht op Pojom, midden in de bergen! Het grote vierkante gebouw is de school, rechts ernaast zie je de clinica!

Hoe zou U op de hoogte blijven van wat er in de streek, het land of de hele wereld gebeurt, zonder uw dagelijkse krant, uw radio thuis, op het werk én in de auto, uw televisie in de zitkamer, uw internet in de bureau en uw post netjes in de brievenbus? Het zou waarschijnlijk allemaal wat minder evident worden...

Gelukkig maakten vele ouders van laatstejaars ons duidelijk dat ze graag wat meer informatie wilden. Daardoor konden we eind oktober Colocha uitnodigen, een straffe Spaanse madam die reeds 10 jaar in Guatemala werkt en een eigen project heeft – Ixmucané – een internaat en project dat extra kansen geeft aan indígena meisjes om verder te studeren.

Haar workshop lokte heel wat volk en Colocha dompelde iedereen onder in een “studeren-na-básico-bad”. Colocha maande de Pojomeros aan om dringend actie te ondernemen, want het bleek dat alle inschrijvingen van de hogescholen reeds in november startten en eindigden, dus er restte de studenten nu plots slechts héél weinig tijd...

Twee Pojomse meisjes, Angelina en María, kregen – na een selectie - een beurs om in het project Ixmucané te studeren. Dit betekent dat ze niet alle kosten van hun opleiding zelf moeten betalen én dat ze in hun internaat mogen wonen.

Super dus, want voor meisjes is het sowieso al niet evident om verder te studeren en al zeker niet voor meisjes uit Pojom...

Maar Angelina en María wilden allebei verpleegkunde studeren... en daarvoor moesten ze eerst slagen voor een ingangsexamen. Ook onze twee jongste promotoren, Antonio en Catarina, beëindigden dit jaar hun básico opleiding. Omdat we streven naar een méér Guatemalteekse en een minder Belgische clínica, zou het prachtig zijn als deze twee promotoren voor “Enfermeria Auxiliar” (verpleegkundige) zouden kunnen studeren. Want eenmaal die opleiding voltooid, worden ze niet alleen in het Guatemalteekse systeem opgenomen, maar ook door de Guatemalteekse overheid betaald. Een heel belangrijke eerste stap dus...

We hadden slechts drie weken om deze vier studenten in te schrijven, voor te bereiden en klaar te stomen voor de verplegersopleiding. **Discriminatie? JA!** Noch de directeur, noch het leerkrachtenteam, noch de ouders... niemand wist dat inschrijvingen aan hogescholen reeds in november startten, zonder de workshop van Colocha was iedereen sowieso al hopeloos te laat geweest bij gebrek aan informatie! We moesten er dus keihard invliegen hé, en hoe!!!

Tweede obstakel... de hele papiermolen moest op gang gezet worden, hiervoor hadden we slechts 10 dagen meer! Er ontbraken een heleboel documenten bij ons groepje, van identiteitsbewijs en geboortebewijs tot geldige documenten van de Pojomse middelbare school... **Discriminatie? JA!** Een identiteitsbewijs zelf kost reeds heel wat geld, om het te verkrijgen moeten je naar de stad, een rit die ook niet spotgoedkoop is! Een dubbele kost dus voor mensen uit verafgelegen dorpen, maar daar houdt de Guatemalteekse verheid geen rekening mee! En zonder identiteitsbewijs en, geen inschrijving in de scholen! Dikke pech voor de Pojomeros, maar dat zijn de regels!

Maria, Antonio, Catarina, en hun ouders en Miet aan het wachten in Huehue tot alle documenten eindelijk geregeld zijn!

Derde moeilijkheid... de diploma's van de básico hier in Pojom bleken niet geldig. **Discriminatie? JA!** Directeur Miguel had een afspraak geregeld met iemand van het Ministerie van Onderwijs om de diploma's te valideren, maar op de bewuste dag had deze man zijn boek vergeten waarin alle informatie beschikbaar was. Daarbij komt ook dat het Ministerie van Onderwijs verlangt dat alles geregeld wordt tegen een bepaalde datum, maar er niet bij stilstaat dat het voor de directeur van Pojom 2 dagen reizen kost, vooraleer hij ergens ter plaatse is. Het is voor hem gewoonweg bijna onmogelijk om op tijd alle documenten af te hebben op het einde van het schooljaar. Zonder geldige documenten,

geen inschrijving in de scholen! Jammer voor de Pojomeros, maar zo zijn de regels!

Vierde hindernis ... via Colocha hoorden we dat het ingangsexamen niet alleen bestond uit moeilijke wiskunde oefeningen, grammatica van de Spaanse taal en algemene kennis van Guatemala, maar ook uit een zekere basiskennis van ziekten en gezondheid! Niet evident natuurlijk, dus tien dagen lang gaven we hen elke dag tussen de 2 en de 4 uur les om hen op dit examen voor te bereiden en dit tijdens hun vakantie maanden... **Discriminatie? JA!** Zonder Colocha zouden wij en de Pojomeros NOOIT geweten hebben uit wat zo'n ingangsexamen bestaat en zouden onze kansen al bij voorbaat zeer gering zijn!

Dit was onze "gran lucha" (grote strijd) van de voorbije maand in een notendop, het ontbreekt ons hier aan plaats om alle moeilijkheden en de vele frustraties tot in detail te beschrijven! Het heeft de vier studenten en Vivir en Amor bloed zweet en tranen gekost om ingeschreven te raken in de school en in orde te zijn met alles vóór de datum van het ingangsexamen, 25 november. Daarbij moeten we ook niet onder stoelen of banken steken dat onze witte huidskleur daar heel vaak voor iets tussenzit... zonder enige hulp is het voor studenten uit Pojom bijna niet mogelijk zo ver te raken, want te veel discriminerende maatregelen kruisen telkens weer hun pad, ze krijgen te vaak het deksel op de neus. Omwille daarvan én omwille van de hoge kostprijs beslissen ze vaak de situatie dan maar te laten zoals ze is...

Ondertussen weten we de uitslag van het examen: enkel 1 studente van Pojom raakte erdoor: María kan in het project Ixmucané gaan studeren voor verpleegster vanaf januari 2011! Een hele knappe prestatie van haar, waar we oprecht bewondering voor tonen. Zij wordt de 1ste studente ooit die haar middelbare opleiding in Pojom afrondde én aan een verdere opleiding kan beginnen... het feit dat María het gehaald heeft, is dus van niet te onderschatten waarde voor de hele gemeenschap van Pojom: nu is het duidelijk dat het écht mogelijk is voor Pojomeros om door zo'n ingangsexamen te raken, het is geen hopeloze strijd, maar het kan! Misschien gaan er volgend jaar – met alle eerste kennis en ervaring die nu opgebouwd zijn – heel wat studenten María achterna...

María wordt misschien wel de eerste gediplomeerde verpleegster van Pojom?

Onze eigen promotoren haalden het jammergenoeg niet... zij kunnen dit jaar niet aan hun verplegeropleiding beginnen. Er is slechts 1 door de overheid erkende school in Huehuetenango en er worden ook geen extra verplegersopleidingen meer georganiseerd tot in 2012. Discriminatie? Misschien, want Huehuetenango is het departement waar het minst geïnvesteerd wordt in onderwijs door Guatemala. Voor Antonio en Catarina moeten we nu op zoek naar een andere oplossing, een nieuwe lucha kan beginnen! We zijn er klaar voor!

3. Afscheid maestro Alain & maestra Fam

Alain in de prachtige Pojomse natuur!

Het is ondertussen al een tijdje geleden... maar in september vertrok ook Alain – de vriend van Katleen – richting België. Alain was gedurende zes maanden de ‘ondersteunende computerleerkracht’. Samen met de Pojomse leerkrachten, gaf hij computerles in elke graad van de básico. Geen gemakkelijke opdracht, want dit jaar werden deze lessen voor de allereerste keer georganiseerd! Aangezien het in Guatemala aan goede handboeken ontbreekt en de meeste leerlingen nog nooit eerder met een computer in aanraking kwamen, werd het een boeiende zoektocht naar de meest ideale manier van lesgeven... Alain legde reeds een stevige basis voor de computerlessen, waar we zeker verder gebruik van zullen kunnen maken! Alain, een welgemeende dankjewel!

In november was het Fams beurt om afscheid te nemen van Pojom en omstreken... Fam was onze “maestra” voor de extra ondersteuningslessen Spaans. Op creatieve wijze probeerde ze om de leerlingen wat alternatieve thema’s aan te bieden tijdens haar lessen. Als geschiedkundige van opleiding, was “historia” natuurlijk helemaal haar ding! Toen Wouter en Miet een maandje naar België “verhuisden”, nam ze ook hun lessen Engels over! Verder werkte Fam de computerlessen af na het vertrek van Alain en gaf ze bijles Engels aan leerlingen die het wat moeilijk hadden... Kortom, Fam was overal inzetbaar en door de leerlingen duidelijk zeer geliefd! Fam, hartelijk bedankt!

Fam neemt afscheid van haar leerlingen ...

Wilt u deze nieuwsbrief niet langer ontvangen, stuur dan een mailtje naar woutergua@gmail.com. Ook opmerkingen, ideeën en suggesties zijn welkom!